

"BIO NIEUWTJES"

Nieuwsbrief ter informatie van de biotelers in Vlaanderen

Geachte teler,

Op dit moment wordt een stevig tandje bijgezet. Naast de gewone veld- en proefwerkzaamheden, wordt de open dag van het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw (POVLT) te Beitem op 25 juni voorbereid. U ontving reeds een uitnodiging samen met de vorige nieuwsbrief. Bij deze wordt u eraan herinnerd. Van harte welkom.

Overeenkomstig het brede werkveld van het POVLT werd een uitgebreid programma samengesteld dat ook voor biologische landbouwers heel wat te bieden heeft. Zonder afbreuk te doen aan de andere thema's wil ik hierbij de thema's water (hergebruik, ontsmetting, zuivering, irrigatie,...), energie (biomassa, zon, wind, koolzaad,...), agrarisch natuurbeheer, wildafweer en teeltdiversificatie noemen.

Daarnaast verwachten wij u uiteraard op het biologisch proefbedrijf waar vier grote items aan bod komen :

- **bodembeheer** met profielput, machines niet kerende grondbewerking, gebruik van compost (VLACO) en boerderijcompost (Farmcompost en Boerenlandschap)
- **mechanische onkruidbestrijding** met demonstraties om 14u30 en 16u30 door Vanhoucke (nieuwe vingerwieder, octopus en dwarswieder), Dijk Innovatie (gewasgeleide schoffel) en de KVIK-UP cultivator ter bestrijding van wortelonkruiden. John Deere demonstreert de mogelijkheden van GPS-gestuurde tractoren (Autotrack + RTK). Deze techniek ligt in Nederland aan de basis van het nieuwe rijpadensysteem.
- **Er is vrije rondgang langs de percelen van het biobedrijf.** Voor meer informatie kunt u steeds iemand van het PCBT-team aanspreken langs het parcours of in de loods. Dit is in het bijzonder het geval voor de proeven (compostproef, rassen bloemkool en broccoli en proef bodemstructuur) die achteraan het bedrijf liggen.
- **Op het erf is er een bar en bio-ijs.**

Tot zondag 25 juni !

Gegroet,

Lieven Delanote

Agenda kort

22 juni, proefveldbezoek PCG

25 juni, Inspiratie voor Innovatie - 50 jaar POVLT

20 juni, 25 juni, 4 juli, 6 juli, 12 juli, Veldbijeenkomst bodemonderzoek

4 juli, Rondgang proefvelden, PIBO-campus

6 juli, Demonstratie bio industriegroenten: bonen, Poelkapelle

10 juli, Studiebijeenkomst, meerjarige bemestingsproef, Yzendijke

12 juli, Proefveldbezoek voedergewassen en voeding

18 juli, Grensoverschrijdend proefveldbezoek aardappelen

24 of 25 juli, Demonstratie bio industriegroenten: wortelen, St. Margriete

24 juli, Wandelvoordracht voor de biofruitelers

20 augustus, Opendag 't Livinushof, St. Margriete

BODEM¹

Levende bodem, stabiele structuur

De grond, als basis voor een landbouwbedrijf, moet in goede conditie zijn. Dit is zeker het geval als je als teler wil samenwerken met en profiteren van de natuurlijke mechanismen van plantenvoeding, buffering, ziekteverstand ed. Het bodemleven speelt hierin een cruciale rol!

Naast o.a. vrijstellen van voedingsstoffen zorgt het voor de opbouw en het onderhoud van de bodemstructuur.

Een wortel heeft voeding, water en lucht nodig en het liefst allemaal op dezelfde plaats. Dit geldt ook voor alle ander bodemleven. De drie elementen moeten in voldoende mate en goed verspreid aanwezig zijn in de grond. Zijn er geen poriën, dan is er geen plaats voor water en lucht. Zijn de poriën te groot, dan kan het water niet blijven hangen. Zijn de poriën te klein, dan zijn ze gevuld met water en is er geen plaats meer voor lucht.

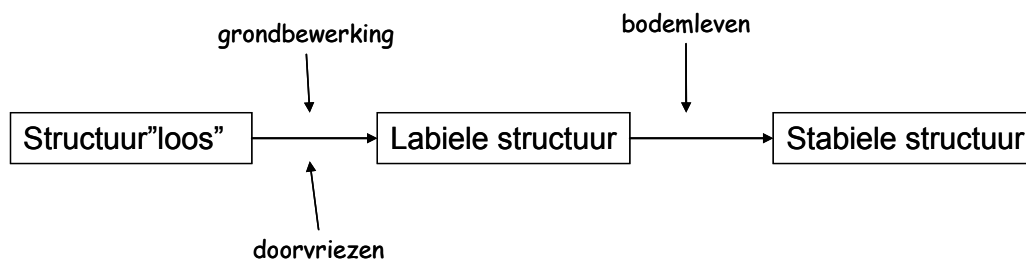
Door de vorming van aggregaten of bodemdeeltjes ontstaan er grotere en kleinere holten naast de minerale bestanddelen van de grond waar dan zowel lucht als water een plaats hebben. Zo vinden de plantenwortels en bodemfauna steeds wat ze nodig hebben. Groeien ze goed, dan onderhouden ze deze toestand zelf: schimmels vormen draden, bacteriën scheiden slijm af, wormen graven gangen. Plantenwortels kunnen spleten open duwen, schimmels en bacteriën voeden,

bodemdeeltjes samen houden, enz. Bovendien mengen al deze organismen de grond en zijn ze voedsel voor elkaar.

Plantenwortels zijn dus een essentieel onderdeel van het ondergrondse ecosysteem. De beworteling vormt de link tussen het bovengrondse deel van het gewas en wat er in de bodem gebeurt. De wortels hebben natuurlijk hun effect op de groei van de plant, maar ook op de voeding van het bodemleven en op structuur van de grond. Het is goed om steeds naar een goede doorworteling van het veld te streven, want des te beter de beworteling, des te beter onderhoudt de bodem zichzelf.

Bij een kale bodem zie je dat die steeds snel terug begroeid raakt en dat is dus maar goed ook. De kunst is er voor te zorgen dat het niet om onkruid gaat, maar om b.v. een gewas of een groenbemester.

Als teler kan je de structuur van de bodem mechanisch verbeteren. Deze slaat echter al snel weer dicht door verzakking, regen, berijding, ... Enkel een actief bodemleven kan deze labiele structuur omzetten in een stabiele structuur die minder kwetsbaar is voor externe invloeden. Het is daarom het best een bewerking voor structuurherstel steeds te laten volgen door een diep of intensief wortelend gewas dat met zijn beworteling en zijn positieve invloed op het bodemleven de structuur helpt stabiliseren (b.v. luzerne, granen, of gras).

¹ Het project 'Eenvoudige bouwstenen voor een betere bodemkwaliteit' is een ALT-demonstratieproject en wordt gefinancierd door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap - Administratie Land- en Tuinbouw en de Europese Unie. Het wordt uitgevoerd door PCBT vzw i.s.m. Proclam vzw en VLACO vzw.

Bodemonderzoek in het veld

Wat kan je nu zelf in het veld zien van de aanwezigheid van bodemleven en de toestand van de bodemstructuur? Dat onderzoeken we op een aantal veldbijeenkomsten rond bodemonderzoek.

Een profielput en wat kleine onderzoekjes kosten enkel wat tijd en kunnen al veel leren over de grondsoort, storende lagen, activiteit van het bodemleven, ... en zijn een waardevolle aanvulling op de klassieke analyse van bijvoorbeeld de Bodemkundige Dienst van België.

Wat we gezien hebben is voer voor een discussie over hoe de bodemkwaliteit te beïnvloeden is door dagelijkse werkzaamheden als bodembewerking en bemesting.

In de rubriek agenda vind je een overzicht van de komende demonstratiemiddagen. Wil je meer info, inschrijven of heb je zelf zin om ons op je bedrijf uit te nodigen? Neem dan contact op met Freya Danckaert, ☎ 051/27 32 51 of Freya.danckaert@west-vlaanderen.be

BIOZAAD**Ontheffingsbeleid 2007 ligt in uw handen**

Alle bioboeren ontvingen recent een enquête omtrent de regelgeving biologisch zaaizaad. Bij deze een dringende oproep aan wie nog niet reageerde om dit alsnog te doen.

Dank je wel aan wie wel reageerde. Een samenvatting van de resultaten brengen we in de volgende nieuwsbrief.

Meer info, suggesties, opmerkingen etc. zijn welkom bij Wim Vandenberghe, Belbior, ☎ 03/286 92 72 of bij Lieven Delanote, PCBT, ☎ 051/27 32 50

AARDAPPELEN²

Het is warm en vochtig. We kunnen aannemen dat dit ideaal weer is voor de aardappelplaag. De wekelijkse waarschuwingsberichten van het PCA geven zeer goede inschatting van het reële risico en kunnen zodoende een beslissingsondersteunend instrument zijn voor het beheer van uw aardappelperceel.

LAATSTE OPROEP

In het kader van het project 'Afzetbevordering Vlaamse biologische aardappelteelt' kunnen biologische aardappeltelers gratis inschrijven op aangepaste plaag waarschuwingsberichten voor de biologische teelt. U kan de berichten ontvangen per fax of e-mail. Meer info en/of inschrijven: Freya Danckaert, PCBT, ☎ 051/27 32 51.

² Het project 'Afzetbevordering Vlaamse Biologische Aardappelteelt' wordt gefinancierd door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap - Administratie Land- en Tuinbouw, uitgevoerd door PCBT vzw i.s.m. PCA vzw en Belbior vzw.

100% BIOVOEDER³

Verslag veldbezoek akkerbouwgewassen bij Mathieu Lancry te Marcq en Ostrevant - Noord-Frankrijk op 1 juni 2006 (Organisatie Chambre d'agriculture)

Op het bedrijf werd naaktzadige haver geteeld voor de inmenging in legkippenvoeder. Haver is een goede vitamine A-bron die gunstig is voor groei en de gezondheid van de legkip. Door het lage cellulosegehalte, heeft het een hoge voederwaarde en is het snel verteerbaar. Omdat het haverzaad relatief hoog zit in onverzadigde vetzuren, wordt het bij bewaring snel ranzig en kan het maar met een beperkt % ingemengd worden (zou anders verteringsproblemen geven).

In de vruchtwisseling kwamen ook veldbonen voor. De landbouwer teelde het ras Gloria. Dit is een witbloemige veldboon die geen tannines (geeft slechtere vertering bij legkippen), maar wel viscine/convicine bevat. Deze laatste geven geen problemen bij legkippen. De landbouwer mengt dan ook soms tot 50 % van deze bonen in in het rantsoen van zijn kippen. In de voederfabriek wordt inmenging van veldbonen meestal tot 20 % op DS-basis beperkt.

Er waren ook suikerbieten op het bedrijf. Deze werden echter nog gangbaar geteeld. Ook in Noord-Frankrijk is er tot op heden nog geen afzet voor biologische suikerbieten.

De meeste van de teelten werden ingezaaid zonder ploegen. Dit was ook het geval bij de suikerbietenteelt.

Bedrijfs- en studiebezoek 100 % biologisch voeder bij l'Elevege de l'Alliance op 6 juni in Failon - Wallonië (Organisatie CEB)

Op deze uitgebreide studiedag werden we ontvangen door Bernard van Laethem van de coöperatie l'Elevege de l'Alliance. Deze verenigt 5 boeren die samen 220 ha bewerken. O.a. worden 27 ha koolzaad geteeld. Daarnaast gaat het voornamelijk om graangewassen zoals baktarwe, spelt en triticale. Ook komen o.a. veldbonen en maïs in de rotatie voor.

De opfok en/of het afmesten van varkens, schapen en runderen via het zelf mengen van voeders op het bedrijf kwamen aan bod. Het zelfmengen van het voeder gebeurt als volgt.

Een vrachtwagen met mobiele molen gaat in het grondstoffendepot van de coöperatie de hoeveelheid grondstoffen ophalen die nodig zijn om het voeder voor een bepaalde diersoort samen te stellen. Dan rijdt hij naar het bedrijf en bij het lossen worden de grondstoffen eerst (verder) vermalen / geplet en vermengd en wordt de silo gevuld. Deze mengmolen heeft een capaciteit van 300 pK en kan per uur tot 10 ton mengvoeder afleveren.

Deze firma werkt ook voor gangbare bedrijven. Met de controle-organisatie werd overeen gekomen dat het bijhouden van voederstalen gedurende zes maanden voldoet als garantie voor bio-voeder. Indien er evt. insleep zou geweest zijn van contaminanten via gangbaar voeder, kan dit zo gecontroleerd worden. In principe is dit niet mogelijk omdat de vrachtwagen volledig geleidigd en gereinigd (= uitgeblazen) wordt per bedrijf.

De varkens zijn een kruising tussen Duroc, Piétrain en een rustiek en vleesrijk ras uit

³ ALT-project onderzoek biologische landbouw 'Professioneel op weg naar een 100% biologische voedervoorziening' met de financiële steun van de Europese Unie en de Administratie Land- en Tuinbouw van de Vlaamse Gemeenschap.

Frankrijk. Hiermee wordt een goede slachtkwaliteit en dus vleesprijs bekomen.

Het varkensrantsoen (afmestfase) wordt voor ruim negentig procent samengesteld op basis van wat op het eigen bedrijf wordt geteeld, het gaat om graan (triticale/tarwe/spelt - 69,5 %), veldbonen (15 %) en koolzaadkoek (8 %). Alleen het aardappeleiwit (2 %), de mineralenkern (1,5 %) en een beetje niet GGO-soja (4 % - niet biologisch) worden aangekocht.

De schapen zijn van het ras Ile de France. Doordat ze vrij extensief gevoederd worden (weidegras, hooi), lopen de voederkosten niet hoog op. Per 2 jaar zijn er 3 lammerperiodes wat een hoog aantal lammeren per ooi als resultaat heeft, dit is gemiddeld 1,6 lammeren per ooi per ronde. Voornoemde voordelen gecombineerd met de vaste afzet via een handelaar die een goede lammerprijs betaalt, zorgen er voor dat een mooi saldo per ooi wordt bekomen.

Bij het einde van de dracht en in de opkweekperiode van de lammeren wordt aanvullend krachtvoeder (een derde van de droge stof in het rantsoen) gesupplementeerd. Dit bestaat uit lijnzaad, tarwe, spelt en koolzaadkoek. De supplementatie van lijnzaad zorgt voor meer omega 3-vetzuren in het lammervlees.

De afmesttak van vleesrunderen is niet uitgebreid. Momenteel worden slechts enkele runderen afgemest. Als krachtvoeder wordt een mengsel van granen, veldbonen,

koolzaadkoek en soja verstrekt. Enkel de soja wordt aangekocht.

*Meer info: Isabelle Vuylsteke,
☎ 051/27 32 52*

100 % biovoeder, een gezamenlijke uitdaging

Telers die dit jaar zelf experimenteren met nieuwe teelten (in het kader van 100 % biologisch voeder) en enige begeleiding wensen, kunnen nog steeds contact opnemen met Isabelle Vuylsteke.

100 % biovoeder gaat uiteraard in de eerste plaats om het vee. Er is daartoe in het biovoederproject ook ruimte voorzien om het voedertechische luik verder te verkennen. Het project voorziet middelen en een vergoeding om samen met de telers te experimenteren hetzij via zelfgeteelde voedergewassen hetzij via de aankoop van specifieke voeders ter optimalisatie van het rantsoen. Wim Govaerts zal hiertoe enkele geïnteresseerde melkkoeien- en melkgeitenbedrijven opvolgen en begeleiden. Jos Maes kijkt verder naar de mogelijkheden voor éénmagigen.

Geïnteresseerden kunnen steeds contact opnemen met Isabelle Vuylsteke, PCBT, ☎ 051/27 32 52, met Wim Govaerts - Bioconsult, ☎ 0477/77 46 95 of Jos Maes, ☎ 0474/40 55 49

FRUIT

Introductie van oorwormen ter bestrijding van appelbloedluis in biologische appelboomgaarden

Zie agenda

Smaken bio-appels anders?

Fruit en groenten staan symbool voor gezondheid. De consument zoekt ook actief naar gezond en veilig voedsel. Biologische fruitteelt speelt op deze vraag in op een

zeer specifieke manier: alle chemisch geformuleerde gewasbeschermingsmiddelen en bemesting worden gemeden. Heeft deze andere teeltwijze ook invloed op de geogste vruchten? Met andere woorden smaken en geuren biologisch geteelde en geïntegreerd geteelde appels hetzelfde? Waar liggen dan de eventuele verschillen? Tijdens de oogst van 2005 werden voor het eerst vergelijkbare percelen geïntegreerd

en biologisch geteelde vruchten vergeleken qua smaak en aroma.

Dit onderzoek heeft de vermoedens van vele mensen niet bevestigd. Vaak wordt immers beweerd dat biovruchten anders, meestal beter, smaken. Echte bewijzen hiervoor zijn zeldzaam. Ook uit voornoemd onderzoek blijkt dat andere factoren dan de teeltmethode een veel grotere invloed kunnen hebben. Kort samengevat leidt dit onderzoek tot volgende besluiten:

- Het effect van de bewaarconditie is veel belangrijker dan dat van de teeltmethode op de kwaliteit van appel
- Er werd geen regionaal effect waargenomen. De gekozen percelen lagen relatief dicht bij elkaar

waardoor klimaat- en bodemeigenschappen niet sterk verschilden

- De verschillen in het aromaprofiel van appels bewaard in lucht en in CA verdwijnen tijdens de uitstalling
- De teeltmethode had geen effect op aroma of smaak van de vruchten

Zoals het goed onderzoek betaamt, wordt dit werk herhaald tijdens de volgende oogst. Het ene jaar is immers het andere niet en gegevens van verschillende jaren maken ons alleen maar slimmer. Wordt dus vervolgd...

Meer info / volledig verslag: Ann Schenk, VCBT, ☎ 016/32 27 32

TE VELDE

Nieuwtjes in de Biotheek

Vliesdoek en slecht weer ?

In de biologische groenteteelt worden de gewassen bij het begin van de teelt vaak afgedekt met een vliesdoek om ze te beschermen tegen insecten of wild. Onder normale omstandigheden is het effect positief.

In natte periodes lijkt het vliesdoek echter een negatief effect te hebben. Dit en vorig jaar hebben wij dit alvast vastgesteld bij onze bloemkool en broccoli. De planten komen bleek van onder het doek en hebben nauwelijks wortel gevormd. We zagen dit fenomeen zowel op het biologisch proefbedrijf als bij andere telers. Onze

hypothese is dat de grond onvoldoende snel opdroogt waardoor de grond langer verzadigd is met water. Anderzijds heeft de plant mogelijks onvoldoende licht onder het vliesdoek bij somber weer.

Wij zijn ook geïnteresseerd in uw ervaring. Heeft u een gelijkaardige ervaring ? Of net niet ? Wij noteren het probleem alvast als aandachtspunt bij onze proefveldplanning in 2007.

Lieven Delanote, ☎ 051/ 27 32 50
lieven.delanote@west-vlaanderen.be

ACTUEEL

Erwenteelt voor de industrie

Op 22 mei organiseerde Boerenbond een derde excursie in het kader van het ALT-demonstratieproject 'bio-industriegroenten, een kans voor gemengde bedrijven'. Deze excursie stond in het teken van de teelt van erwten voor de industrie en was een succes.

De teelt van industrie-erwten blijkt heel wat interesse los te weken. Het interessante programma zal er niet voor niets tussen gezeten hebben.

Na de uiteenzetting over de erwenteelt door teler Hans Quist, die ons ook nog eens een overzicht van zijn bedrijf gaf en van

zijn mechanisatie, werden we meegenomen in het verhaal van de afzet. Het bedrijf Rijko, dat vooral handel drijft met verwerkers, ziet een goede toekomst voor de biologische industriegroenten. Voor erwten is daar zeker een plaats en hij verwonderde er zich over dat er niet meer bio-erwten in Vlaanderen geteeld worden voor de verwerkende industrie. Volgens Cees Geven van de telersvereniging 'De Schakel' (telersvereniging rond Rijko) kan dit zeker ook via hen gebeuren. De verwerkers richten zich namelijk steeds meer op deze tussenhandel om zo minder eigen contracten te moeten afsluiten.

Als het weer wat meezit dan kunnen erwten in bio behoorlijk presteren. Maar van bladluizen houden ze niet. Daarom werd in 2005 een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om het aantal bladluizen te verminderen. Aan de hand van een nota werd deze problematiek met de groep besproken. Voor 2006 is er een vervolg voorzien op dit onderzoek. Wij houden jullie op de hoogte als er nieuwe belangrijke zaken te melden vallen.

Tenslotte rondde Hans Quist zelf de vergadering af met het verhaal over de samenwerking tussen de telers. Zij hebben een systeem uitgewerkt waarin zij elkaar informatie doorgeven over transacties of voorstellen voor afname van hun producten. Dit systeem willen zij zelf verder uitbreiden met nog andere info over thema's die rechtstreeks met de bedrijfsvoering te maken hebben.

De volgende demo's die er aan komen zullen handelen over bonen, wortelen en kleine teelten. Wij houden jullie op de hoogte van

de data die nu nog moeten worden vastgelegd.

Meer info: Ignace Deroo, Boerenbond,
☎ 051/26 03 80.

Biotheek - vraag en aanbod / seizoenarbeiders

In de Biotheek vind je onder 'Adressen vraag & aanbod' korte berichtjes van biobedrijven die zaken zoeken of aan te bieden hebben: bedrijven die biologische mest te koop hebben, die biologische witloofwortelen zoeken, die biologische biggen zoeken, ... Iedereen kan hier ook gratis zijn bericht op kwijt. Eén criterium: bio.

Met de vernieuwing van de site is nu ook een rubriek 'Seizoensarbeid' opgenomen: er is een lijst beschikbaar met biobedrijven die soms seizoenarbeiders te werk stellen en een lijst van seizoenarbeiders die op biobedrijven willen werken. De lijsten zijn nog niet zo lang, dus momenteel nog redelijk beperkt maar op langere termijn kan dit een bijzondere dienst zijn die de basis kan zijn van een vaste groep seizoenarbeiders die gespecialiseerd zijn om te werken op biobedrijven.

Belbior staat in voor het bijhouden van beide lijsten. Voor wie geen computer heeft, zijn al deze gegevens ook op te vragen bij de Biotheek of bij Belbior.

Meer info: Wim Vandenberghe, Belbior,
☎ 03/286 92 72.

AGENDA

22 juni - proefveldbezoek PCG

Het Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt (PCG) nodigt op donderdag 22 juni om 19u00 graag alle geïnteresseerde tuinders, onderzoekers, voorlichters en toeleveranciers uit voor een bezoek aan de afdeling biologische teelt onder glas.

o.a.: proef broeiveuren in paprika
- rassenproef snijboon
- rassenproef losse tomaat en
beoordeling smaakproef

Uiteraard is er achteraf de mogelijkheid om bij te praten bij een biologisch natje en droogje.

Breng gerust collega's of medewerkers mee!

Meer info: Kurt Cornelissen
Provinciaal Proefcentrum voor de
Groenteteelt Oost-Vlaanderen vzw
☎ 09/381 86 86

Inspiratie voor Innovatie - 50 jaar POVLT Zondag 25 juni, 13u-19u, Beitem

In 2006 viert het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw (POVLT) te Beitem zijn 50-jarig bestaan. Met het PCBT mogen we delen in de feestvreugde.

Onder de noemer 'Inspiratie voor Innovatie' wordt op zondag 25 juni een open dag georganiseerd voor het professionele landbouwpubliek. Zie ook vooraan deze nieuwsbrief. U bent van harte welkom.

Veldbijeenkomsten bodemonderzoek

Er bestaan heel eenvoudige middelen om een goed beeld te krijgen van de bodemkwaliteit op je bedrijf. Een profielput en wat kleine onderzoekjes kosten enkel wat tijd en kunnen al veel leren over de grondsoort, storende lagen, activiteit van het

bodemleven, ... en zijn een waardevolle aanvulling op de klassieke analyse van bijvoorbeeld de Bodemkundige Dienst van België.

Deze methoden demonstreren we in het begin van de zomer op enkele praktijkbedrijven. Het is de bedoeling dat je met ideeën die je gemakkelijk zelf kan toepassen terug naar huis gaat.

De opgedane inzichten zijn voer voor een discussie over hoe de bodemkwaliteit te beïnvloeden is door dagelijkse werkzaamheden als bodembewerking en bemesting.

De demonstraties gaan telkens door in de namiddag vanaf 13u30 (behalve op PIBO) op volgende data en plaatsen:

20 juni: op het fruitbedrijf van Koen Vaneykeren

Molenstraat 93, 9988 Watervliet

25 juni: tijdens de open dag '50 jaar POVLT' op het biologisch proefbedrijf

Gabriëlstraat 11, 8800 Rumeke-Beitem

4 juli: tijdens de rondgang op de biologische velden van het PIBO (deze rondgang begint ongeveer om 19u30!)

Sint-Truidersteenweg 323, 3700 Tongeren

6 juli: op het bedrijf van Joris Willems, melkveehouder

Groesaard 1, 2275 Poederlee (Lille)

12 juli: in de serre van Philip Vermeulen

Tuinbouwstraat 2a, 8020 Ruddervoorde

Wil je meer info, inschrijven of heb je zelf zin om ons op je bedrijf uit te nodigen? Neem dan contact op met Freya Danckaert, ☎ 051/27 32 51 of Freya.danckaert@west-vlaanderen.be

Rondgang proefvelden: biologische landbouw⁴

Dinsdag 4 juli, 19u30, samenkomst en vertrek op de parking van de PIBO-campus

Programma

Verwelkoming: Kris Moors, coördinator vzw PIBO-Campus

Bezoek proefvelden biologische landbouw:

- Variëteitenproef triticale i.s.m. PCBT vzw
- Teeltsysteem gras-klaver
- Variëteitenproef aardappelen i.s.m. PCBT vzw
- Teeltsysteem rode kool
- Variëteitenproef veldbonen i.s.m. PCBT vzw
- Teeltsysteem cichorei

Bodemonderzoek in het veld:

- Wat kan je in het veld zien van de bodemkwaliteit?
- signalen in sporen van bodemleven, beworteling
- structurelementen, profielopbouw
- infiltratie, dichtheid, ...

Toelichting bij het proefveldbezoek door:

- Gunther Leyssens, teeltverster biologische landbouw vzw PIBO-Campus
- Jos De Clercq, leraar PIBO
- Freya Danckaert, PCBT

Demonstraties in het kader van het project bio industriegroenten, een kans voor gemengde bedrijven

- 1) De teelt van bio bonen
Bedrijf : Walter Cambie,
Kattestraat 2 te Poelkapelle
☎ 057/48 95 31

De demo zal doorgaan op donderdag **6 juli** en aanvangen om 18h30
Er zal vooral over de teelt gepraat worden en over mechanische onkruidbestrijding

- 2) De teelt van bio wortelen
Bedrijf : Carlos Noë,
Molenkreekstraat 3 te Sint Margriete, ☎ 09/379 81 21

De demo zal doorgaan op **24 of 25 juli** en aanvangen om 18h30
De juiste datum zal later via de vakpers worden medegedeeld.
Naast de bespreking van teelt door Carlos Noë zal er ook een uiteenzetting zijn over de rassen die beschikbaar zijn en willen we ook nog iets brengen over de afzet van de bio wortelen.

Meer info: Ignace Deroo, Boerenbond
☎ 051/26 03 85

Op maandagavond 10 juli, 19:30 staat een studiebijeenkomst in Zeeuws-Vlaanderen gepland. Een van de onderwerpen zal zijn de meerjarige bemestingsproef (dit jaar in zomertarwe) op het bedrijf van Frans Haverbeke en Paula Peters. Sinds 2005 wordt hier vanuit het project Bijzondere Bemesting onderzoek gedaan in 8 bemestingsstrategieën. Effecten op bodem- en gewaskwaliteit worden onderzocht.

Meer info: Lieven Delanote, PCBT,
☎ 051/27 32 50.

⁴ Deze rondgang is een organisatie van de vzw PIBO-Campus, het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs. Dit demonstratieproject wordt medegefinancierd door de Provincie Limburg.

Woensdag 12 juli 2006, 10u30 - 16u00
Proefveldbezoek voedergewassen en
vervoeding⁵

BEITEM, proefhoeve PCBT
 (Gabriëlstraat 11), 10u30 stipt -11u15
 Proef eiwitgewassen: veldbonen, lupinen,
 erwten-gerst, erwten-zomertarwe,
 veldbonen-zomertarwe, lupinen-zomertarwe,
 oliehennep en olievlas

WEST-VLETEREN, 12u00-12u45, perceel
 ligt langs de weg Poperinge - West-Vleteren,
 achter metaalhandel Pillaert
 (Eikhoekstraat 24)
 Rassenproeven triticale en spelt

LO-RENINGE, picknick op bedrijf Johan
 Deman (Hazewind 1A), 13u00-13u30

Wil zelf uw boterhammen voorzien, er wordt
 gezorgd voor drank.

13u30-16u00, ontwikkelingen en
 perspectieven 100 % biovoeder en
 rondleiding op bedrijf door Wim Govaerts.
 Deze dag richt zich exclusief tot biologisch
 boeren.

*Meer info: Isabelle Vuylsteke, PCBT,
 ☎ 051/27 32 52*

Dinsdag 18 juli 2006, van 9u45 tot 17u30
Grensoverschrijdend proefveldbezoek
aardappelen⁶

Te Carvin, Beitem en Herseaux

Op deze studiedag stellen de partners de
 laatste proefresultaten voor die werden
 bekomen in kader van het VETAB-project:

⁵ *ALT-project onderzoek biologische landbouw
 'Professioneel op weg naar een 100 % biologische
 voedervoorziening' met de financiële steun van de
 Europese Unie en de Administratie Land- en
 Tuinbouw van de Vlaamse Gemeenschap*

⁶ *Interreg III Vlaanderen-Wallonië-Frankrijk, project
 'Valorisatie Grensoverschrijdende ervaringskennis in de
 biologische landbouw' met de financiële steun van de
 Europese Unie en de provincies West- en Oost-
 Vlaanderen*

- bewaring van meerdere aardappelrassen
 gedurende de winter van 2005-2006
- rassenproeven aardappel in 2006
- alternatieve middelen i.p.v. koper ter
 bestrijding van de aardappelplaag in 2006

*Voor een gedetailleerd programma: zie op
 pg. 1 van bijgevoegde VETAB info.*

*Meer info: Isabelle Vuylsteke, PCBT,
 ☎ 051/27 32 52*

Maandag 24 juli, 18u30, Glabbeek
Wandelvoordracht voor de biofruittelers⁷

Op maandag 24 juli bij Paul Janssens, Rode
 26A, 3380 Glabbeek, wordt er een
 rondleiding voorzien voor alle biofruittelers.
 De vergadering start om 18u30 en heeft als
 hoofdthema 'oorwormen en
 bloedluisbestrijding in biologische
 appelboomgaarden'. Verschillende sprekers
 stellen hun project of proeven voor:

- Het Proefstation Fruitteelt van Gorsem,
 afdeling zoölogie is in 2004 een IWT-
 project gestart dat de populatiedynamica
 van oorwormen in boomgaarden onderzoekt.
 Hierbij volgen ze onder andere:
 - de populatie in 4 appel- en 4
 perenboomgaarden in detail op,
 - de overlevingskansen in het labo bij
 de overgang tussen de verschillende
 ontwikkelingstadia en bij
 verschillende temperaturen,
 - of er toch mogelijk een verband
 bestaat tussen schoffelen en het
 aantal oorwormen.

Bruno Gobin zal de onderzoeken toelichten.

⁷ *Demonstratieproject 'Introductie van Oorwormen
 Ter bestrijding van appelbloedluis in biologische
 appelboomgaarden wordt medegefinancierd door
 de Europese Unie en de Administratie Land- en
 Tuinbouw van het Ministerie van de Vlaamse
 Gemeenschap*

- Het PCBT heeft een ALT-demonstratieproject 'Introductie van oorwormen ter bestrijding van appelbloedluis in biologische appelboomgaarden'. Ann Weckx zal het hebben over:
 - de verschillende vangtechnieken voor oorwormen (bijkomende ideeën van fruittelers zijn steeds welkom), deze zijn te zien ter plaatse.
 - de tussentijdse beoordeling van de bestrijding van bloedluis waarin verschillende hoeveelheden oorwormen per boom zijn uitgezet, te bekijken bij Paul of bij Marcel Stas.
 - welke boomsoorten geschikt zijn om oorwormen weg te vangen.
 - de eerste indrukken van de oliebespuitingen, ook van de andere collega's

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
ABKL - Afdeling Voorlichting.

Kunnen we de meest zwakke schakel van de levenscyclus van de oorworm, namelijk de overwintering in de grond, positief beïnvloeden door het aanbieden van schuilplaatsen en/of bodembedekkingen?

Annie Demeyere zal deze proef bespreken.

Tijdens de rondgang aan de percelen en/of aansluitend wordt er in onderlinge discussie ook ingegaan op actuele problemen en oplossingen.

**Zondag 20 augustus, 10u00 en 18u00,
St.-Margriete
Opendag 'T Livinushof - Carlos en Sonja
Noë**

Met o.a. : - kennismaking hennepsteelt ⁽¹⁾
- rondleidingen langs percelen ⁽²⁾
- activiteitenprogramma
Mondino vzw

(1) en (2): activiteiten i.s.m. ALT-demoprojecten PCBT met de financiële steun van de Europese Unie en de Administratie Land- en Tuinbouw van Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Interprovinciaal proefcentrum voor de Biologische Teelt (PCBT) vzw
Ieperseweg 87, 8800 RUMBEKE

☎ 051/27 32 00

☎ 051/24 00 20

✉ povlt.pcbt@west-vlaanderen

Indien u wenst in te schrijven voor de Nieuwsbrief kan dit op bovenstaand adres of per E-mail met de vermelding '**PCBT-nieuwsbrief**' naar povlt.pcbt@west-vlaanderen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in enige vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw en het Interprovinciaal Proefcentrum voor de Biologische Teelt vzw zijn niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Uw naam en adres zijn opgenomen in een adresbestand dat enkel gebruikt wordt binnen de werking van het Provinciaal Centrum voor Land- en Tuinbouw (wet van 8/12/1992). Indien uw adres onjuist of niet meer relevant is, kan u de verbetering of de verwijdering ervan vragen

